

Nyíri Attila

Időmértékes versek

*Maholnap ott folytatom,
ahol majd abbahagyom*

*A cél felé
(időmértékes sorok)*

*Csapásokon, ösvényeken
bércet mászik minden szellem
vándorolva életekben.*

Kispest, 2004. február 11.

*Ritka véletlen találkozás az,
ha a jambus nyomatéka és a
magyar hangsúly egybeesik*

A nyávogás

(rímes, hangsúlyos jambusok)

*A kocsma nyitva áll,
Ha benne áll a bál.
Ki táncra, dalra kel,
Ki borra, halra lel.*

*Az lenne, lenne jó,
Ha férne benn a szó.
Na lám! egy csacska jó:
A szürke macska ő.*

*Se lát, se hall, ha lép,
De vonzza őt a nép.
Egy macska-dalra már,
A beste, halra vár.*

Kispest, 1997. február 2.

*„Az élet a halál gyökere,
a halál az élet gyökere”
Yin Fu-king*

*A rendhez tartozik
(időmértékes vers)*

*Az Ős-Egy a változatlan,
A lét, a világ változó.
Örök mi lehet a mában?
Anyag, amikor látható.*

Kispest, 2004. január 11.

Klasszicista

5

*Az ember rózsza
Odakinn, réten,
De istenné vált
Ma a kertjében.*

*Ha emberként volt
Mindegyre haszna,
Az isten szemhez
Lett igazítva.*

*Így becsületén
Az ejtett foltot,
Hogy ez az isten
Vadócba oltott.*

(rímes, időmértékes vers)

*A bimbó az ígéret,
a virág a beteljesülés*

A rózsáról
(korformák)

Klasszikus

1

*Fákba remek oltogatni feledvén sok akadályt már,
Rám ott a hűs, csacsogó víz és egy virágölelés vár.
Körbemegyek a határban, halk a derűs kacagásom,
Messze, alant, a mosolygó harmat lángjait látom.*

*Balga hitem keseregve siratja a múlt illatában
Fátyolozó tavaszát, s vele hamvaiban egy, ha nyár van.
Békepohár diadalt ül a kerti karók leverésén,
Zengedező csalitas szabadul az örök hite révén.*

*Végzete van a teremtő napsugaras koronának;
Rózsabokor a sarokban ébredszik, s ad a váagnak,
Mert illatával tölt tereket az isten szeme fénye,
S – mint szerelem üdve – vár az öröm az ember esküjére.*

(rímes hexameterek)

*Ha valaki mögött zavaros múlt áll,
még hihet a rózsaszínű jövőben*

*Arcátlan közöny
(hatütemű anapesztus)*

*A halál eme életnek sohasem velejárója:
Az a bér, amelyet az ember odanyújt neki régóta.*

Kispest, 2002. december 12.

„Hanyatt-homlok a gombóchoz,
ímmel-ámmal a dolgozhoz”
népi mondóka

Déltájban

(rímes anapestusok)

*Megezik az olykor, amidőn hazaérsz,
ha a konyha kitárt: duruzsol a fazék.
A lakás is üres: kietlen fogadás,
üvegen bekacag remegő ragyogás.*

*Odakint örömet kutya megy teveled,
egyre néz, ahogyan a helyed keresed.
Elhagyott fa alatt, ahová lepihensz:
egyedül ott a fű üdezöld a sziken.*

*Mielőtt leülnél, lerakod, ami nagy,
azután elheversz, a magad ura vagy.
Kitekint a szemed, egy-egy pontra eléd,
s elalszol, amiért elmaradt az ebéd.*

Égeraracsa, 1997. május 28.

„Sötétben minden tehén fekete”
népi bölcsesség

Fény hiánya

(rímes, hangsúlyos trocheus)

Ráül már az ősz a fákra,
Így a lomb is rajta sárga.
Vár a csend, a lámpa fénye,
Látna úgy, ha rendre égne.

Néma várba visz az út ma:
Vágy a vízre, tiszta kútra.
És a szem – az éjbe lesve –
Messze lát: egy női testre.

Tarka szoknya, lepke szárnya,
Megy is, áll is, mintha várna.
Kín az látni, fényre érve:
Skótra van a szoknya téve.

Kispest, 1997. február 3.

A disztichon: párvers

Figyelmeztetés

(rímes párvers)

Gondtalanul fütyürész a halál, s arra kér, utamon legyek;

Jobb, ha tudom, hova visz majd az ösvény, ha megyek.

Kispest, 1999. február 15.

*„Ne húzz ki ok nélkül, és
becsülettel tégy vissza!”
Kardfelirat*

Kétélű fegyver
(időmértékes vers)

*A becstelenség és az erőszak kétélű fegyver,
Megsebesítik azt – ha velük élnek –
Elvétve: könnyedén, de gyakorta még súlyosabban,
Mint – akinek szánták – az ellenséget.*

Kispest, 2004. január 26.

„Az időmértékes vers eltér a
magyar nyelv hangsúlyától,
sőt a jambus ellentétes vele”

Benedek Marcell

Miénk lehet

*A rendszerünk határa már,
Való igaz, elhagyható.
A képzelet, a kis világ,
Közel került – tanítható.*

*De faggatom a végtelent,
Amely ma már tulajdonunk;
Milyen hosszú lehet az út?
Igaz? hamis? amit tudunk,*

*Urán, radon, atomsugár,
Lebeghetek anyagtalan,
Viszont így nem határozom
A tényeket haszontalan.*

*Előbb-utóbb belátható
A lényeges valódiság.
Beteljesül a küldetés:
Miénk lehet a nagyvilág.*

Égeraracs, 1996. november 21.

*Aki a múltban rekedt, jelenről beszél;
aki a jövőben él, annak múlt a jelen*

Nyaralok

1 – jambusok

*Megyek a partra már,
Velem a matracom,
Eljött a várva várt:
Mesés a hajnalom.*

*Tavon a kék beállt,
Vidám a pázsitom,
Bogár kezemre szállt,
Legyezve csapkodom.*

*Melegre vált a táj,
Hegyek a tárlatom,
A barna színe fáj
Napon, a hátamon.*

3 – anapestusok

*Olvasom leveled
A füves talajon,
Elvakít engemet
Kacagó Balaton.*

*Az apró bogarak
Hada jár takarón,
Egyre csíp, egyre csak,
Amikor vakarom.*

*Badacsony odaát,
Ide lát a Bakony,
Heveredve inkább
Lesülök a napon.*

2 – trocheusok

*Vízre száll a pára
Nyári nagy melegre,
Égre száll a hála
Messze napkeletre.*

*Bár nomád imádja,
Nap, ha süt időre,
Végre csak azt látja:
Barna lett a bőre.*

*Hangya áthalad a
Matracon estére,
Rajzanak talán ma
Szúnyogok a vérre.*

4 – daktilusok

*Szép Badacsony füze:
Távoli lombruha,
Kék Balaton vize,
Szélein nádbuga.*

*Túloldalon ülve
Látogatók hada,
Nyári napon egyre
Száll a vidék zaja.*

*Messze a zöld bürü,
Róla kering rege.
Rendre ugrál ürü:
Csípi akol legye.*

Kispest, 1996. március 24.

*„Nem adhatok mást,
csak mi lényegem”
Madách*

Ördögidéző

(rímes choriambusok)

*Legnemesebb férge hazámnak az ördög,
'Kít, ha idéznek babonás vénemberek;
Megjelenik, és azután benne örök
Társra találsz: már el se' megy, csak teveled.*

Kispest, 1999. február 14.

*„Az igrnak neve élet,
a mltve halál”
görög bölcs*

*Szabadon és kötetlenül
(időmértékes sorok)*

*Mindenből lesz valami,
Általában mindenre ez áll,
S minden lesz valamiből;
Hogy miből mi, arra nincs szabály.*

Égeraracs, 2004. június 24.

„Már minálunk csoda esett:
a csikónak lófoga lett”
népi mondóka

Szeme fényük
(rímes daktilusok)

*Kisgyerekek keze pálcaujjal tele,
napsugaras csoda léte: az élete.
És gügyörészve a mindre is van szava,
'mit emleget egyre szép rokonok háda.*

*Környezetét maga éjszaka felveri,
átalakítja, ha bárki is felveszi.
Él is, kacag is, ha ő a török basa,
mint akinek soha nem is lehet baja.*

*Nyugtalanítja a háziakat egyre,
hogy ki lehet – lesi mind – azonos vele?
És arra nagy nehezen, ha felel anyja,
hogy akitől örökölt: a gyerek apja.*

Égeraracsa, 1997. május 30.

Tartalomjegyzék

Ez a versrendszer szigorúbb szabályokhoz kötött, és csak olyan nyelven írható, ahol a magánhangzók hosszúsága nem függ a hangsúlytól.

Nyaralok

Miénk lehet

A nyávogás

Fény hiánya

Déltájban

Szeme fényük

Ördögidéző

Figyelmeztetés

Arcátlan közöny

A rózsáról 2 → Klasszicista

A rendhez tartozik

Kétélű fegyver

A cél felé

Szabadon és kötetlenül

A rózsáról 3 → Klasszikus